



# Chương trình Bảo tồn Rùa châu Á Tổ chức Indo-Myanmar Conservation



Indo-Myanmar  
Conservation

Bảo vệ hôm nay để nhìn thấy ngày mai...

*Liên tục cập nhật*

Để theo dõi những thông tin mới nhất về công tác bảo tồn rùa cạn và rùa nước ngọt Việt Nam, vui lòng ghé thăm website: [www.asianturtleprogram.org](http://www.asianturtleprogram.org)



Orlitia là một cá thể rùa cái thuộc loài rùa khổng lồ Malaysia (*Orlitia borneensis*), một loài có phân bố tại Malaysia và Indonesia.  
© Nguyễn Thu Thủy – ATP/IMC

## “Tôi đang làm gì ở Việt Nam?”

Đây là Orlitia. Orlitia là đại diện của loài rùa khổng lồ Malaysia (*Orlitia borneensis*) nguy cấp, đã xuất hiện ở địa điểm cách xa khu vực phân bố của loài hàng ngàn ki-lô-mét.

Cô ấy đã trải qua một chuyến phiêu lưu mạo hiểm có thể do hoạt động buôn bán động vật hoang dã trái phép. Vào tháng 11 năm 2017, cô rùa này đã được một ngư dân ở hồ Suối Hai, huyện Ba Vì, Hà Nội, Việt Nam bắt được từ hồ. Ban đầu, các ngư dân địa phương nghĩ rằng đó là cá thể rùa Hoàn Kiếm (*Rafetus swinhoei*) huyền thoại, loài rùa đã từng được tìm thấy trong các hồ ở khu vực này và gắn liền với một truyền thuyết thế kỷ 15. Theo đó, rùa Hoàn Kiếm được tin tưởng là loài rùa thần có sức mạnh thần kỳ. Tiếc thay, quần thể rùa trong hồ Hoàn Kiếm, trung tâm Hà Nội, hiện không còn tồn tại. Tin rằng Orlitia sẽ mang lại may mắn cho mình, người đánh cá đã kính ngưỡng cô.

Người đánh cá đã bán lại cá thể rùa cho chủ hồ. Chủ hồ sau đó đã thả lại rùa về hồ khi cho rằng

đây là một hành động đúng đắn để bảo tồn rùa. Tuy nhiên, sau khi nắm rõ thông tin về trường hợp này, Chương trình Rùa châu Á (ATP) thuộc Tổ chức Indo-Myanmar Conservation (IMC) đã xác định rằng cá thể rùa này không cùng loài với rùa Hoàn Kiếm, mà thực tế là rùa khổng lồ Malaysia



Đây là loài rùa mai cứng có kích thước lớn nhất ở châu Á  
© Samuel Tippetts.

(*Orlitia borneensis*), một loài không có nguồn gốc từ Việt Nam. Cá thể này có lẽ đã được buôn lậu qua Việt Nam thông qua nạn buôn bán động vật hoang dã trái phép và bằng cách nào đó đã được thả hoặc trốn thoát ra hồ Suối Hai. Mùa đông lạnh giá ở miền Bắc Việt Nam quá khắc nghiệt đối với loài này vốn phân bố ở các sông nhiệt đới, có nền nhiệt cao hơn ở Malaysia và Indonesia.

May mắn thay, vào tháng 1 năm 2018, Orlitia đã được một ngư dân khác bắt lại và ATP/IMC cùng với chính quyền đã giải cứu và chuyển cá thể rùa đến Trung tâm Bảo tồn Rùa (TCC) thuộc Vườn Quốc gia Cúc Phương để chăm sóc.

ATP/IMC và TCC đã nỗ lực phối hợp với Hiệp hội Bảo tồn Rùa Malaysia và Tổ chức TRAFFIC tại Malaysia với mong muốn đưa cá thể rùa này trở lại Malaysia để thả vào công viên quốc gia hoặc gia nhập chương trình nhân giống bảo tồn của chính phủ. Tuy nhiên, đến nay chúng tôi vẫn chưa thể đưa rùa trở lại Malaysia. Một nhà kính tạm thời đã được xây dựng tại TCC để giúp Orlitia vượt qua mùa đông đầu tiên trong ao ngoài trời mà cô ấy đang ở. Tuy nhiên việc xây dựng một khu chuồng/nhà kính cố định là cần thiết.

ATP/IMC luôn mong muốn nhận được sự hỗ trợ của quý vị cho các hoạt động xây dựng, cứu hộ và tái thả và trong trường hợp của Orlitia là đưa rùa trở lại quê hương. Nếu bạn muốn hỗ trợ cho các hoạt động của ATP/IMC, vui lòng truy cập: <https://asianturtleprogram.org/donate> hoặc tài trợ qua PayPal với email [support@asianturtleprogram.org](mailto:support@asianturtleprogram.org).

Thông cáo báo chí: Nguyễn Thu Thủy & Timothy McCormack – ATP/IMC  
Ngày 3 tháng 8 năm 2021

*Để biết thêm chi tiết, vui lòng liên hệ*  
**Chương trình bảo tồn rùa châu Á - Tổ chức Indo-Myanmar Conservation**

Phòng 1806, tòa nhà Bắc Hà C14, đường Tố Hữu,  
quận Nam Từ Liêm, Hà Nội, Việt Nam  
Hòm thư 46

Điện thoại: +84 (0) 24 7302 8389

Email: [info@asianturtleprogram.org](mailto:info@asianturtleprogram.org)

Website: [www.asianturtleprogram.org](http://www.asianturtleprogram.org)

Facebook: [www.facebook.com/AsianTurtleProgram](https://www.facebook.com/AsianTurtleProgram)

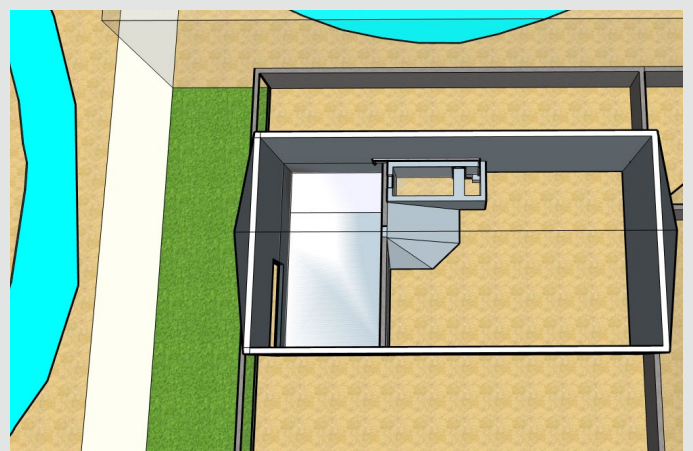


Orlitia hiện đang được chăm sóc tại Trung tâm Bảo tồn rùa sau khi trải qua cuộc phiêu lưu đến Việt Nam và bị ngư dân bắt lại nhiều lần. Chúng tôi mong muốn đưa cá thể rùa này trở lại quê hương trong tương lai.

© Jack Carney (ATP/IMC)



Hiện Orlitia đang sống trong sinh cảnh bán hoang dã gồm một ao nhỏ trong nhà kính tự tạo để vượt qua mùa đông giá lạnh tại Việt Nam. © Jack Carney (ATP/IMC)



Một trong số các phương án thiết kế đang được cân nhắc là xây cao các bức tường hiện có của ao để tạo thành một hồ sâu hơn và mở rộng các bức tường về phía sau để bao quanh một khu vực gồm có một ngôi nhà có mái che, có cửa ra vào cho người chăm sóc.

© Jack Carney (ATP/IMC).